

ZÁKLADNÍ LISTINA KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A NÁVAZNÝCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MĚSTA KARVINÁ

čl. I. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1. Základní listina komunitního plánování sociálních a návazných služeb (dále jen KPSS) na území města Karviné slouží k vymezení pravidel, principů a hodnot, kterými se proces plánování sociálních a návazných služeb řídí.
2. Základní listina je veřejný dokument, ke kterému se závazně hlásí všichni účastníci procesu KPSS.
3. Město Karviná využívá metodu komunitního plánování při plánování sociálních a návazných služeb od roku 2005.
4. Výsledky KPSS by měly být v souladu se strategickými plány města.

čl. II. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1. Komunitní plánování

Komunitní plánování je metoda, prostřednictvím níž plánujeme rozvoj sociálních a návazných služeb na daném území pro určité skupiny znevýhodněných osob v určitém čase. Touto metodou lze otevřeně plánovat sociální a návazné služby tak, aby odpovídaly potřebám občanů. Je to otevřený, opakující se proces zjišťování potřeb a hledání zdrojů a plánování vhodných sociálních a návazných služeb včetně vyhodnocování efektivity zvolených postupů.

2. Sociální služby a služby návazné

Tímto pojmem se rozumí činnost nebo souhrn činností, poskytující potřebným osobám pomoc v nepříznivé sociální situaci a ochranu před případným sociálním vyloučením – s cílem umožnit jim zapojení do běžného života společnosti a využívat obvyklým způsobem jiných systémů (např. bydlení, školství, zdravotnictví, služby zaměstnanosti atd.). Rozsah a forma pomoci musí zachovávat lidskou důstojnost, dbát na dodržování základních lidských práv a svobod, působit na osoby aktivně, posilovat a motivovat je k činnostem, které nezhoršují jejich nepříznivou sociální situaci. Pomoc musí vycházet

z potřeb osob, kterým je určena, musí podporovat rozvoj samostatnosti a zabraňovat sociálnímu vyloučení.

3. Účastníci komunitního plánování

Proces plánování je založen na principu partnerství a spolupráce v rámci komunity, která je vymezena politiky, odborníky, uživateli a veřejností. Souhrnně jsou účastníci označováni jako zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé.

- **Zadavatelem** je subjekt zodpovědný za zajišťování sociálních a návazných služeb pro občany, vytvářející podpůrné politické klima pro realizaci komunitního plánu (tj. obec, kraj, stát).
- **Poskytovatelem** jsou fyzické nebo právnické osoby realizující konkrétní sociální a návazné službu, přičemž je zdůrazňováno stejně jako u zadavatelů a uživatelů jejich rovné postavení v rámci procesu plánování.
- **Uživatelé** jsou občané využívající službu pro řešení své nepříznivé situace, kterým jsou služby určeny. Je označován za nejdůležitějšího účastníka komunitního plánování, od jeho potřeb by se měl proces plánování odvíjet.

čl. III

Principy a hodnoty KPSS

1. Bez dohody není KPSS

Komunitní plán je svého druhu smlouva, ve které se (zpravidla) tři strany, tj. uživatelé, poskytovatelé a zadavatelé navzájem zavazují ke spolupráci a součinnosti. Svobodný a informovaný souhlas musí být výsledkem svobodné rozpravy. Dohoda musí být nejen o záměrech a cílech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit.

2. Bez uživatelů není KPSS

Teprve dosáhneme-li svobodného, aktivního a rovného zapojení uživatelů na všech úrovních, můžeme hovořit o KPSS. Do té doby jde o užitečné kroky na přípravě KPSS. Princip pozitivní diskriminace při zapojování uživatelů je užitečný. Cílem pro uživatele je poskytnout jim takovou asistenci, aby byli při plánování sociálních a návazných služeb rovnocennými partnery těch ostatních – poskytovatelů sociálních a návazných služeb a zadavatelů, tj. představitelů města.

3. Posílení principů občanské společnosti

Každý má právo starat se o věci veřejné. KPSS je z principu napojeno na samosprávu města Karviné. Poskytovatelé a uživatelé jsou mimo rámec orgánů města a magistrátu. Je proto nutné, aby zastupitelé vnímali uživatele

a poskytovatele sociálních a návazných služeb v rámci obce jako rovnocenné partnery. KPSS propojuje aktivitu a potřeby občanů s rozhodováním samosprávy.

4. Vše je veřejné

KPSS se zabývá věcmi veřejnými. Informace o dění v komunitním plánování jsou veřejně dostupné a jednání jsou otevřená. Informace o průběhu a výstupech komunitního plánování jsou veřejnosti aktivně předávány v průběhu celého procesu.

5. Svoboda vyjadřování

Každý má právo ve skupině vyjádřit se. Je legitimní mluvit za sebe samotného i bez pověření, funkce či mandátu uděleného zájmovou skupinou.

6. Rovnost mezi všemi účastníky

Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován. Organizace a procesy KPSS musí zajistit všem účastníkům rovnost postavení a hlasu v průběhu všech jednání.

7. Průběh je stejně důležitý jako výsledek

Kvalitně probíhající proces KPSS je pro komunitu stejně přínosný jako vlastní plán. Nezpracovává jej skupina expertů. Proces KPSS znamená vyhledávání, zapojování a diskusi různých lidí. Tento proces umožňuje, aby navržený systém sociálních a návazných služeb byl jedinečný a neopakovatelný a plně odpovídal místním podmínkám a zdrojům.

8. Řízení

V řízení KPSS musí být profesionalita, kompetentní lidé s jasnými zodpovědnostmi a pozicí. Dobrá koordinace, mediace, koučování a řízení, stejně jako dovednosti budovat týmy, projektově řídit a plánovat, vede k možnosti svobodně vyjádřit své názory a postoje, otevírat diskusi, umožňuje uzavírat dohody.

9. Legitimita

Legitimitu sociálním a návazným službám dávají přání a potřeby uživatelů (či budoucích uživatelů – tj. veřejnosti). Jsou základnou, na které stojí KPSS. Nejlepší přístup k nim mají uživatelé. Uživatelům je nutné vytvářet podmínky, aby mohli vyslovovat svá přání a potřeby a tam, kde to jde, i sami hledat řešení.

10. Cyklický proces

KPSS tvoří spirálu, v níž se fáze, témata a mnohé problémy cyklicky opakují a je nutné se jimi opětovně zabývat na nové úrovni vývoje. Komunitní plán je dokument vyžadující pravidelnou aktualizaci a trvalou péči.

11. Hledání nových lidských a finančních zdrojů

Na služby, které chceme realizovat, si musíme zajistit dostatek finančních prostředků. Získávání těchto prostředků není možné bez konkrétního plánu. Při hledání je nutné zohlednit již vytvořené a osvědčené zdroje. Výsledkem KPSS bude kompromis přání a místních lidských a finančních možností.

12. Řešit dosažitelné

KPSS může být zaměřeno na jeden nebo více problémů v sociální oblasti. Šíře záběru musí být přiměřená místnímu společenství, jeho podmínkám, přání lidí a lidským, finančním i materiálním zdrojům.

čl. IV Cíle KPSS

1. Cílem plánování je poskytování péče tak, aby se vyhovělo aktuálním požadavkům a potřebám lidí.
2. Uskutečnit posun ve vyváženosti péče směrem od péče institucionální k péči komunitní.
3. Vytvořit rovné podmínky činnosti pro všechny poskytovatele služeb v sociální oblasti.

čl. V. Organizační struktura plánování

1. Zastupitelstvo a Rada města Karviné

Zastupitelstvo a Rada města jsou orgány, které schvalují v konečné fázi KPSS města Karviné. Jsou průběžně informováni o výstupech KPSS a zváni na jednání řídicí skupiny a pracovních skupin.

2. Komise sociální

Sleduje a hodnotí rozvoj a úroveň sociálních a návazných služeb na území města, spolupracuje s organizacemi působícími v sociální oblasti a se všemi organizacemi a skupinami, které se zabývají humanitární činností. Na základě schváleného rozpočtu doporučuje jednotlivým organizacím působícím v sociální oblasti poskytnutí finančních příspěvků, sleduje a navrhuje odstranění bariér pro zdravotně postižené občany na území města Karviné, zabývá se otázkami souvisejícími s činností nadací a nestátních organizací působících v sociální oblasti. Komise podporuje rozvoj sociálních a návazných služeb vycházejících z komunitního plánu v zájmu zachování optimální sítě potřebných služeb, identifikuje potřeby sociálních a návazných služeb v rámci

území, tj. vytváření sítě sociálních a návazných služeb. Z hlediska KPSS doporučuje k projednání materiály Radě města.

3. Řídící skupina

Řídící skupina je tvořena pověřeným uvolněným funkcionářem, manažerem řídicí skupiny, vedoucím Odboru sociálního, manažery jednotlivých pracovních skupin, koordinátorem, zástupcem Odboru rozvoje a Městské policie a předsedou Komise sociální. Zpracovává výstupy z jednání pracovních skupin a přijímá z nich usnesení. Je zodpovědná za průběh procesu plánování sociálních a návazných služeb. Jednání řídicí skupiny se řídí „Jednacím řádem pracovní skupiny KPSS“. (viz příloha č. 1 základní listiny)

4. Koordinátor

Koordinátor zodpovídá za realizaci a výstupy procesu KPSS. Koordinuje činnosti spojené s plánováním, svolává schůzky pracovních skupin, řídicí skupiny, zpracovává výstupy, zapojuje veřejnost, zajišťuje informovanost všech členů. Je členem řídicí skupiny bez hlasovacího práva.

5. Pracovní skupiny

Pracovní skupiny jsou základním článkem KPSS a jsou tvořeny uživateli, poskytovateli, zadavateli a dalšími zájemci, kteří mají právo se jednání účastnit jako hosté. Jsou zodpovědné za vytváření profilu dané cílové skupiny, definici konkrétních problémů a úkolů, navrhnou priority, podávají připomínky, formulují strategické cíle a nastavení opatření k jejich naplnění. Skupinu řídí volený manažer pracovní skupiny. Manažeři pracovních skupin jsou členy řídicí skupiny a předávají informace z řídicí skupiny na pracovní skupinu a naopak. Jednání pracovní skupiny se řídí „Jednacím řádem pracovní skupiny KPSS“. (viz příloha č. 1 základní listiny)

čl. VI

Proces schvalování a připomínkování základní listiny

1. Základní listinu KPSS schvaluje na základě doporučení Řídící skupiny Rada města Karviné. Zastupitelstvu města se předkládá na vědomí.
2. Základní listina KPSS může být kdykoliv v procesu KPSS aktualizována. Návrh změn, včetně zdůvodnění, může podat kterýkoli účastník procesu plánování sociálních služeb.
3. Veškeré připomínky eviduje koordinátor KPSS a následně je předává k projednání v řídicí skupině a všem pracovním skupinám. Pracovní skupiny i řídicí skupina musí s návrhem souhlasit a rozhodnout o případném zapracování či nezapracování došlých připomínek.

4. Aktualizaci základní listiny na základě doporučení Řídící skupiny schvaluje Rada města. Aktualizace příloh základní listiny (tj. jednacích řádů) není předkládána ke schválení orgánům města, schválení aktualizace příloh je v kompetenci řídicí skupiny.

čl. VII Závěrečné ustanovení

Základní listina KPSS včetně všech příloh byla projednána Radou města Karviné na mimořádném jednání dne 10.06.2014, před zasedáním Zastupitelstva města Karviné.

Zastupitelstvu města Karviné byla předložena na vědomí dne 10.06.2014.